

NÆRINGSLIVETS ØKONOMI- BAROMETER

Næringslivets økonomibarometer er en [kvartalsvis spørreundersøkelse](#) blant NHOs medlemsbedrifter, der bedriftene vurderer ulike forhold knyttet til den [økonomiske situasjonen](#) og [fremtidsutsiktene](#).

Næringslivets økonomibarometer

Krigen i Midtøsten og stengningen av Hormuzstredet har løftet energiprisene og svekket vekstutsiktene internasjonalt. Her hjemme holder inflasjonen seg over målet, og Norges Bank hevet renten i mai. Norsk næringsliv merker presset fra begge kanter – men bildet er delt.

Mer om utviklingen i internasjonal og norsk økonomi fra side 6.

Hovedpunkter fra Næringslivets økonomibarometer for andre kvartal:

- 1** **Markedssituasjonen blant NHO-bedriftene var svak i andre kvartal** sett i et historisk perspektiv, og om lag uendret fra forrige kvartal. **Forventningene de neste seks månedene er de laveste siden 2023.** Bedriftenes vurdering av markedsutsiktene falt fra –7 til –17 fra første til andre kvartal.
- 2** **Økte innkjøpspriser oppgis som det største hinderet for ekspansjon og investeringer.** 53 prosent oppgir dette som en stor utfordring.
- 3** **Det er fortsatt betydelige forskjeller mellom næringer.** Enkelte sektorer går godt, mens andre går tråere. Nettobalansen for markedssituasjonen i NHO Byggenæringen er –44, mens den i Offshore Norge er 60.

Flere resultater finnes [her](#).

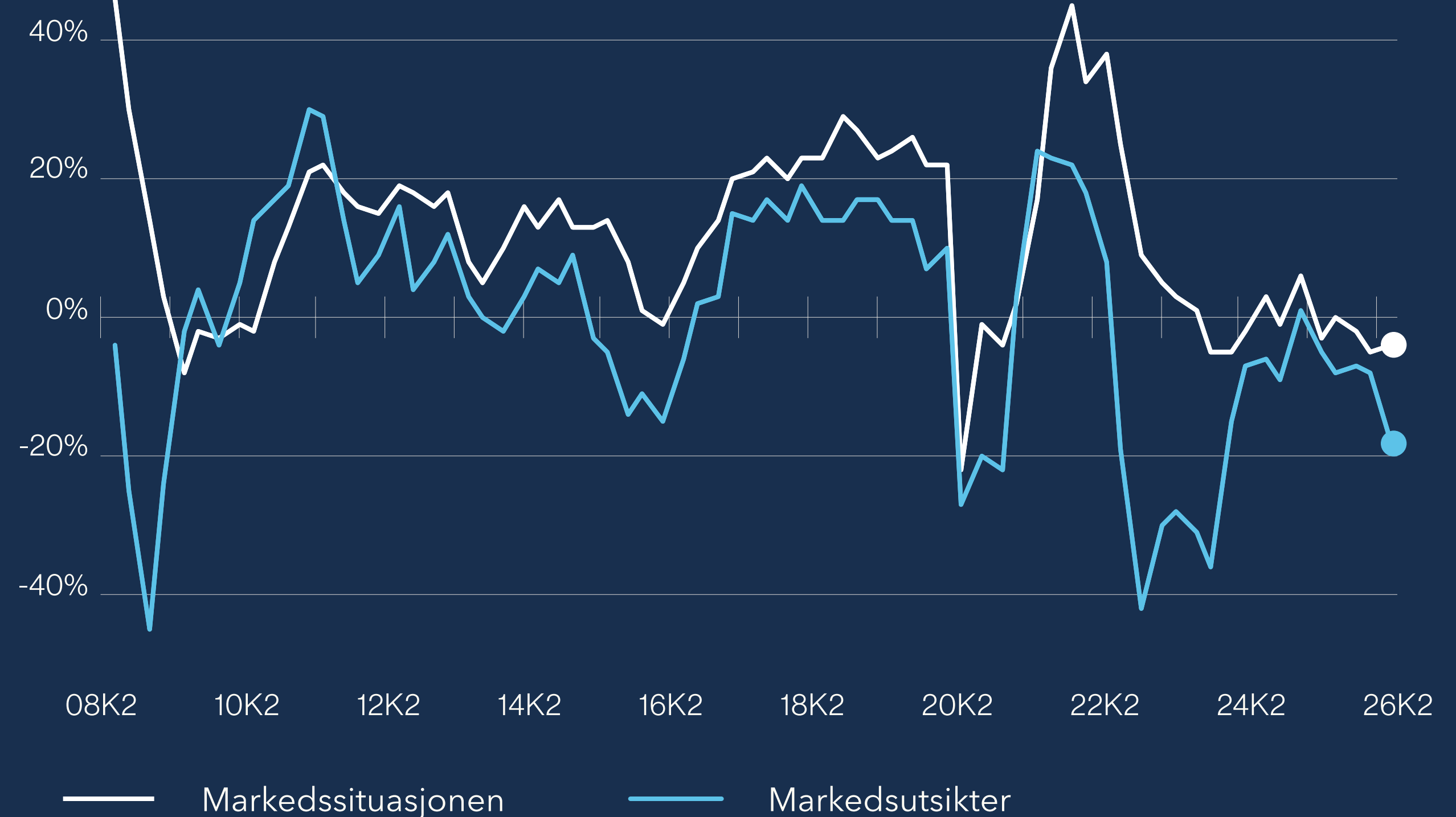
1

Markedssituasjonen blant NHO-bedriftene var svak i andre kvartal sett i et historisk perspektiv, og uendret fra forrige kvartal. Forventningene de neste seks månedene er de laveste siden 2023. Bedriftenes vurdering av markedsutsiktene falt fra -7 til -17 fra første til andre kvartal.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

Stabil markedssituasjon, men svakeste utsikter siden 2023

Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

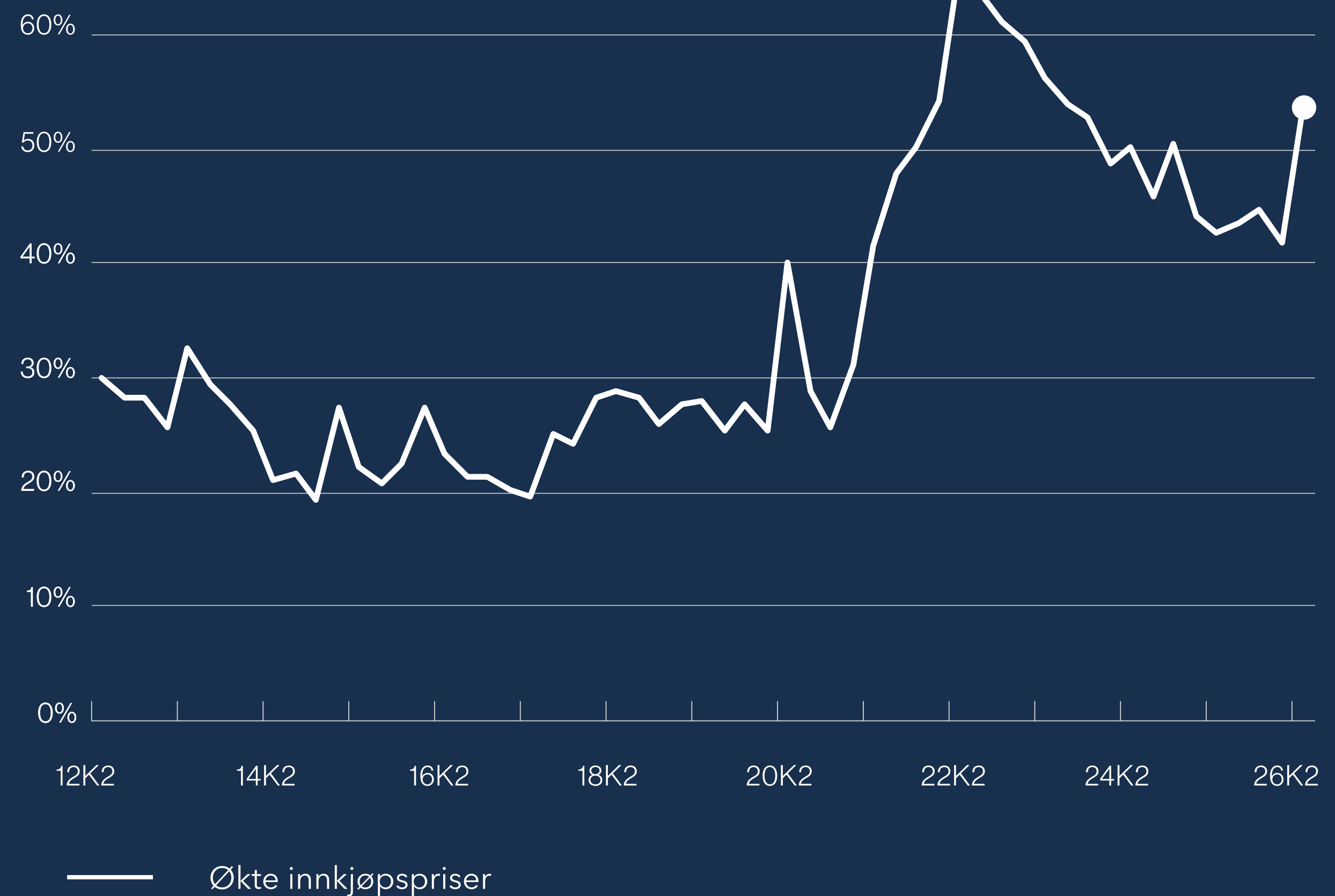
2

Økte innkjøpspriser oppgis som det største hinderet for ekspansjon og investeringer. 53 prosent oppgir dette som en stor utfordring, en økning på 11 prosentenheter fra forrige kvartal. Oppgangen ses i lys av blant annet høyere drivstoffpriser.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

Økte innkjøpspriser oppgis som største hinder for investeringer

Prosent som svarer "Stor utfordring"

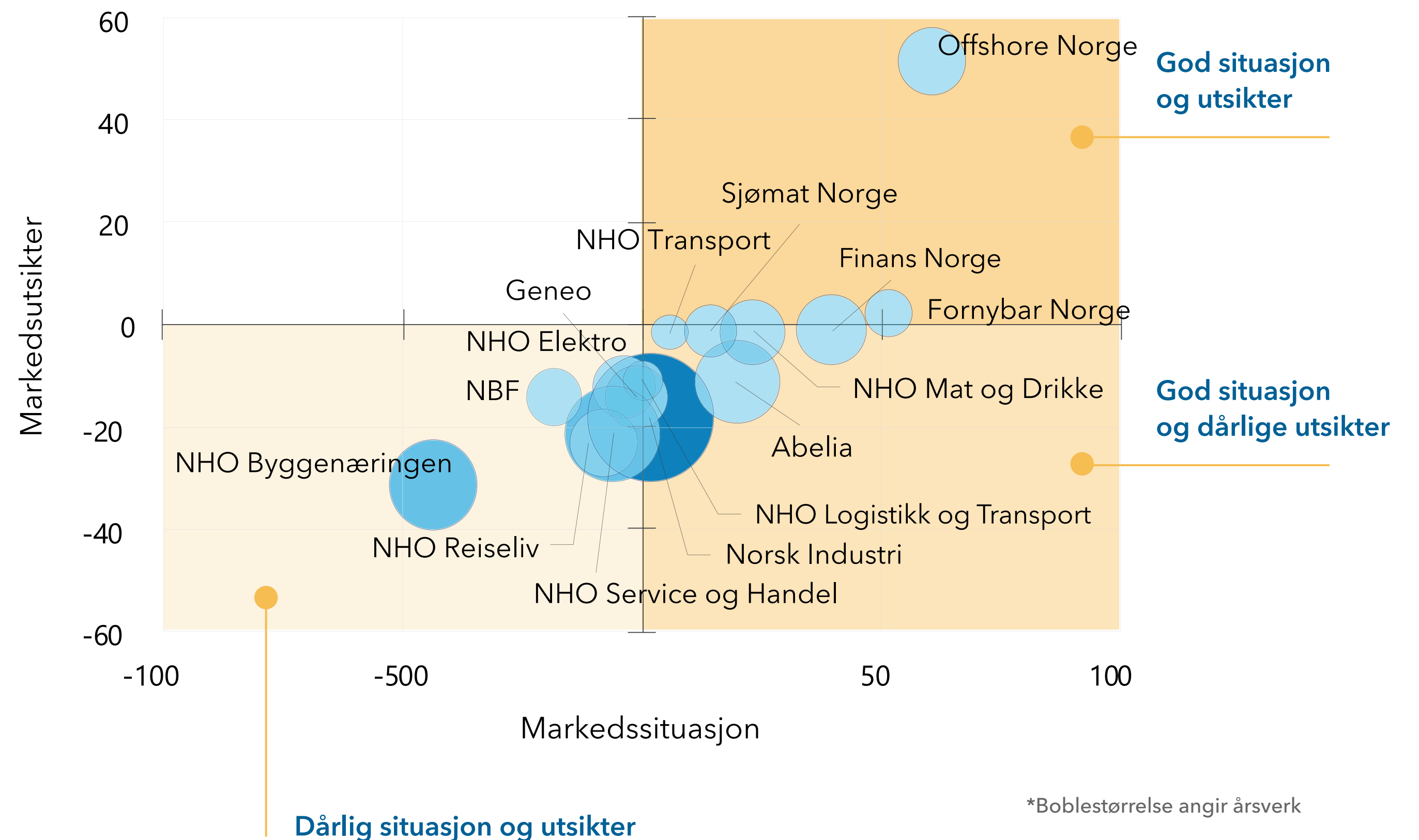
3

Det er fortsatt betydelige forskjeller mellom næringer. Enkelte sektorer går godt, mens andre går tråere. Nettobalansen for markedssituasjonen i NHO Byggenæringen er -44, mens den i Offshore Norge er 60.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

Store forskjeller mellom næringer

Markedssituasjon og -utsikter per NHO-landsforening. Differanse positive og negative svar i prosentpoeng. 2026K2

Konflikten i Midtøsten øker usikkerheten i internasjonal økonomi

En ny energikrise

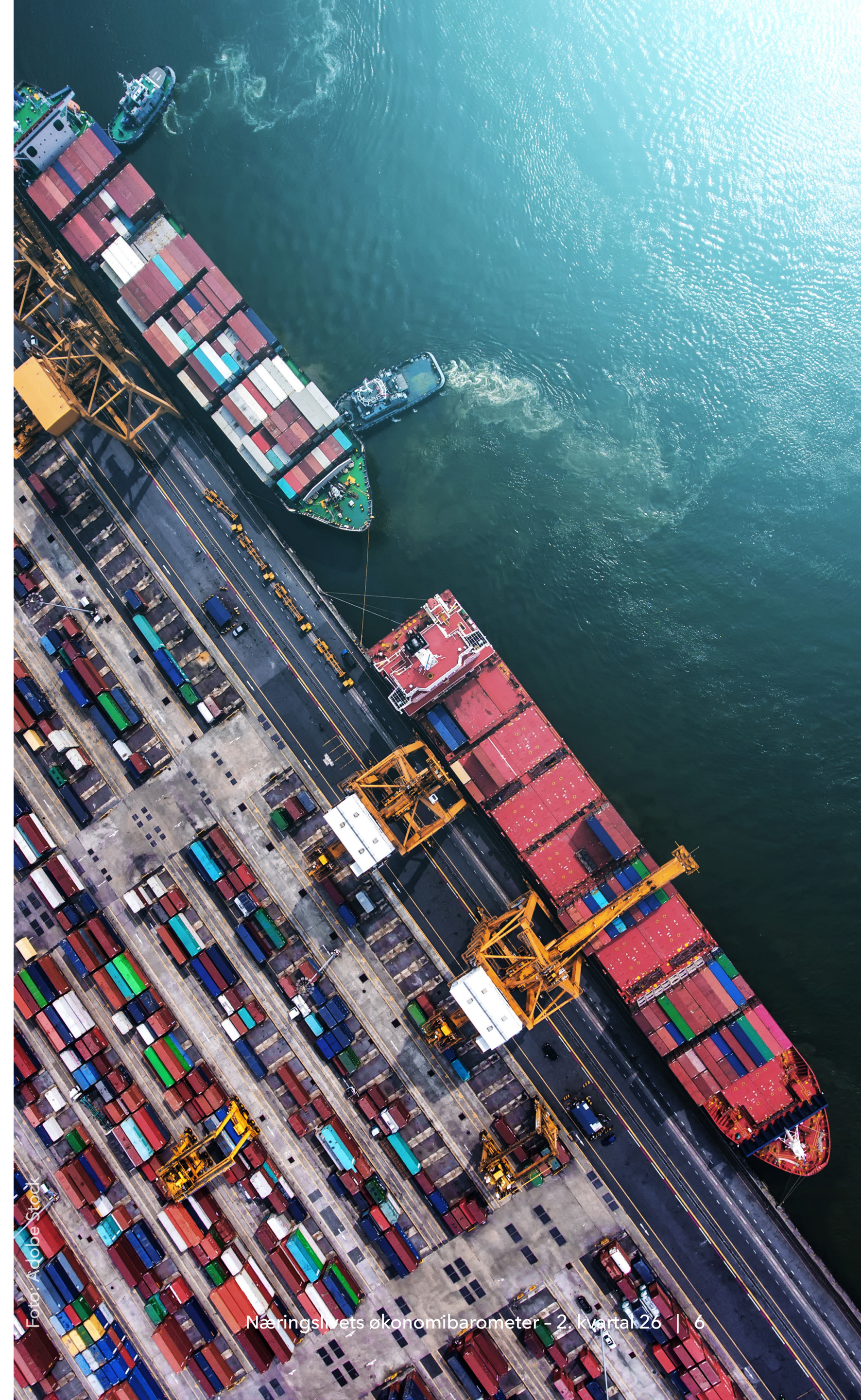
USA og Israels angrep mot Iran har utløst en av de alvorligste forstyrrelsene i global energiforsyning på flere tiår. Hormuzstredet, der 20 prosent av globalt oljeforbruk normalt passerer hver dag, har i praksis vært stengt siden mars, og har allerede forårsaket et betydelig bortfall av oljeforsyninger.

Tapping av kommersielle og strategiske oljelagre har foreløpig holdt oljeforsyningene oppe i flere land. Men jo lenger Hormuzstredet holdes stengt, jo større ventenes konsekvensene bli. Ettervirkningene ventenes å vare ved selv om skipstrafikken gjennom stredet skulle ta seg opp i morgen. Det skyldes dels ødeleggelser og skade på oljeinstallasjoner, raffinerier og annen infrastruktur i regionen, dels at risiko for nye angrep kan gjøre at olje- og skipsaktørene vegrer seg for å ta opp igjen aktiviteten.

Siden krigens start har oljeprisen steget fra om lag 70 dollar fatet til omkring 100 dollar fatet. Drivstoffprisene, særlig på diesel og flybensin, har også økt betydelig. Samtidig er Hormuzstredet et viktig knutepunkt også for andre råvarer, deriblant flytende naturgass (LNG), gjødsel og petrokjemisk industri. Krigen har derfor økt prisene mer bredt. I tillegg har øvrige forstyrrelser, deriblant i lufttrafikken som går via flyhubbene i regionen, også forårsaket forsinkelser og kostnadsøkninger.

Høyere inflasjon og renter

Økte priser på energi og drivstoff har allerede løftet prisveksten i flere land. Økte energikostnader, samt forstyrrelser i forsyningskjeder vil kunne løfte prisene på innsats- og ferdigvarer mer bredt. Kostnadsøkningene peker derfor i retning av høyere inflasjon fremover. Det har bidratt til at finansmarkedene nå priser inn rentehevinger i USA, eurosonen og Storbritannia de neste månedene.

Handelspolitisk usikkerhet er redusert, men ikke over

Etter møtet mellom Xi Jinping og Donald Trump i mai har USA og Kina blitt enige om en avtale som på kort sikt reduserer risikoen for at handelsspenningene mellom stormaktene eskalerer. Avtalen innebærer blant annet at Kina skal øke sine kjøp av amerikanske varer. De underliggende konfliktlinjene mellom landene er dog fremdeles uløst.

Trump-administrasjonen gjennomfører samtidig sine tollundersøkelser (seksjon 301) som det er ventet at vil avløse den midlertidige tollsatsen på 10 prosent som ble innført i februar og som utløper i 24. juli. Undersøkelsene kan resultere i at fjorårets "gjensidighetstoller" gjeninnføres og blir mer varige, slik som har vært tilfelle med tidligere 301-tollsats. Det vil i så fall bety at norsk eksport vil møte 15 prosent toll i USA.

Noe lavere vekstutsikter, men stor usikkerhet

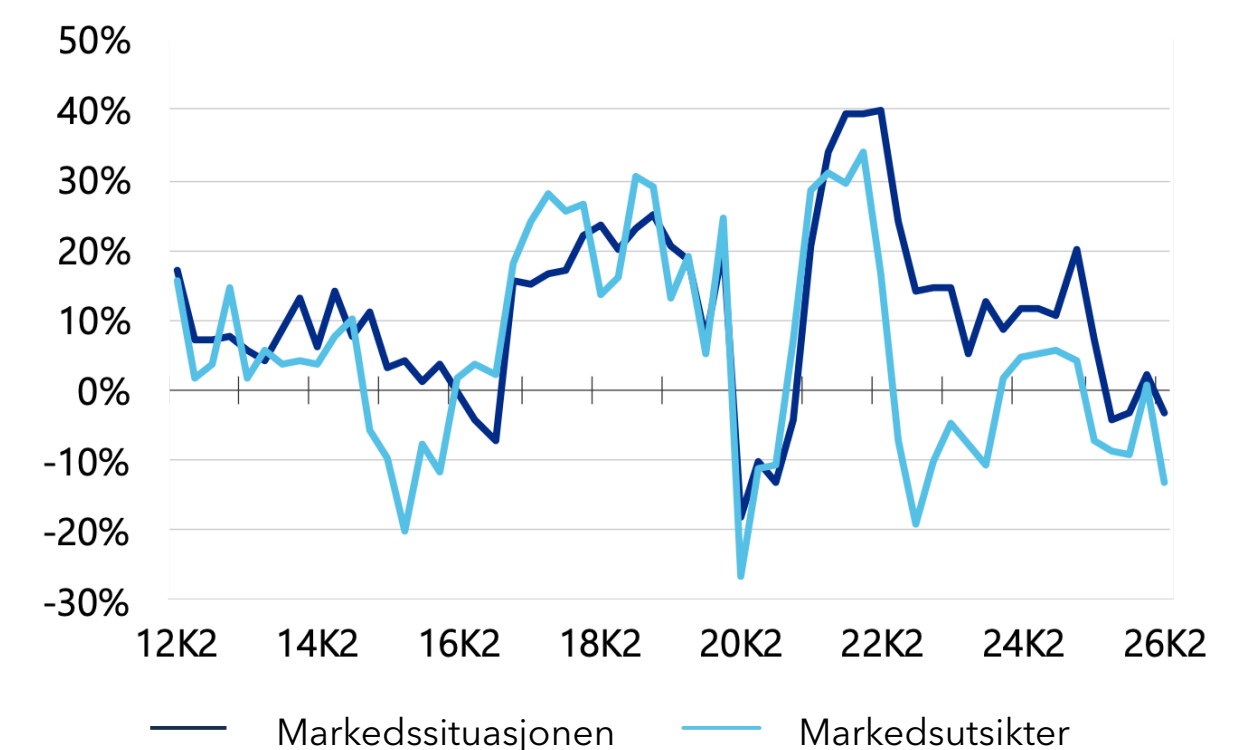
Samlet sett peker utviklingstrekkene i retning av noe svakere vekst i global økonomi. Utsiktene er usikre, og i stor grad betinget av geopolitikken. Nedsiderisikoen vurderes å være betydelig, eksempelvis dersom Iran-krigen blir mer varig og Hormuzstredet forblir stengt.

Utsikter til lavere vekst hos våre handelspartnere, økte kostnader, en sterkere kronekurs og uforutsigbare handelspolitiske rammebetingelser har bidratt til at både markedssituasjonen og -utsikter for eksportrettede bedriftene svekket seg fra første til andre kvartal i år, se **Figur 4**. Det taler for noe svakere eksportutvikling fremover.

Figur 4

Økt pessimisme blant eksportrettet næringsliv

Nettobalanse.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

Noe lavere marsjfart i norsk økonomi

Svak markedssituasjon, enda svakere utsikter

NHOs medlemsbedrifter vurderte markedssituasjonen som svakt i andre kvartal, på linje med utviklingen de siste årene. Mens 20 prosent oppga situasjonen som god, opplevde 24 prosent den som dårlig. Det ga en nettobalanse på -4, og var uendret fra forrige kvartal.

Samtidig forverret markedsutsettene seg markert fra første til andre kvartal, med et fall i nettobalansen fra -7 til -17. Parallelt var det en forverring av utsiktene til driftsresultat, investeringer og sysselsetting fra foregående kvartal, se **Figur 5**.

Energisjokket slår inn

Svekkelsen i markedsutsettene kan blant annet knyttes til økte priser på energi og andre innsatsvarer som følge av krigen i Midtøsten og stengningen av Hormuzstredet, og som slår direkte inn i bedriftenes kostnader. Andelen bedrifter som oppgir økte innkjøpspriser som et stort hinder for ekspansjon og investeringer hoppet fra 43 prosent i første kvartal til 53 prosent i andre kvartal. Økte innkjøpspriser vurderes nå som det største hinderet for investeringer og ekspansjon. Økte kostnader reduserer lønnsomheten, og kombinert med økt usikkerhet om vekstutsiktene trekker det i retning av lavere investeringsvilje.

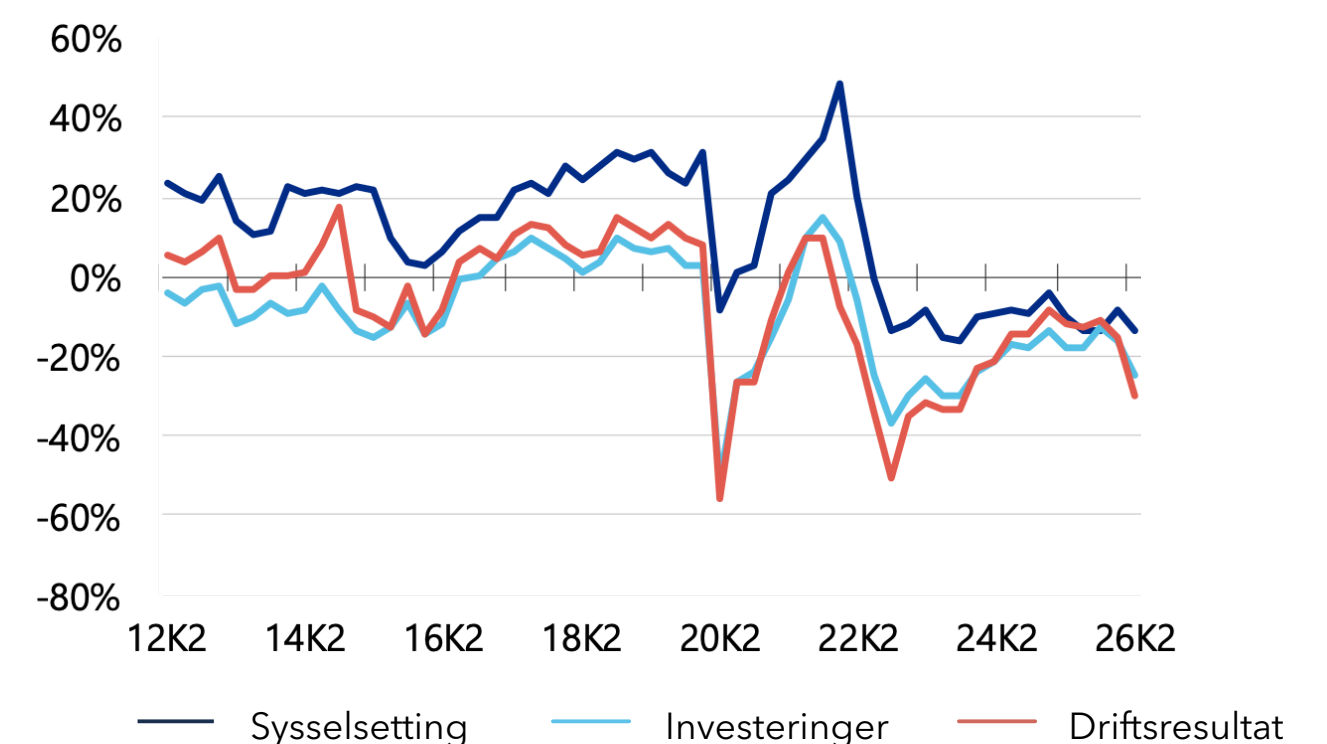
Høy underliggende pris- og kostnadsvekst

Kostnadsøkningene ventes også å løfte prisveksten, ettersom bedriftenes kostnader i noen grad ventes å veltes over i utsalgsprisene. Inflasjonen var 3,4 prosent i april. Justert for energivarer, og avgiftsendringer (KPI-JAE) var prisveksten 3,2 prosent, omtrent der den har ligget de siste to årene.

Figur 5

Svakere utsikter for investeringer og driftsresultat

Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

En stor del av prisveksten skyldes nå høyere priser på norskproduserte varer og tjenester. Dette kan dels ses i sammenheng med høy lønnsvekst de senere årene. Lønnsrammen i årets frontfagsoppgjør endte på 4,4 prosent. Forhandlingene i følgefagene pågår fortsatt, men historisk har disse ligget tett opp til lønnsrammen fra frontfaget. Kombinert med relativ lav produktivitetsvekst ventes derfor prisveksten å holde seg på vel 3 prosent i år også, godt over inflasjonsmålet på 2,0 prosent.

Strammere pengepolitikk

Vedvarende høy prisvekst og utsikter til høy inflasjon fremover bidro til at Norges Bank hevet styringsrenten fra 4,0 til 4,25 prosent tidligere i mai. Sentralbanken varslet samtidig at det kan bli behov for ytterligere én renteheving i år.

Høyere rente vil i noen grad dempe etterspørselen i økonomien. Rentesensitive sektorer, slik som byggebransjen, vil påvirkes i særlig grad. Boligbyggingen har den siste tiden holdt seg på det lave nivået fra de tre siste årene, og økte renter tilsier derfor at omslaget i byggeaktiviteten skyves ut i tid. I tillegg påvirkes bransjen av kostnadsøkningene som svekker lønnsomheten i bransjen ytterligere. Markeds-situasjonen i NHO Byggenæringen svekket seg litt fra første til andre kvartal, og ligger på historisk svake nivåer, se **Figur 6**.

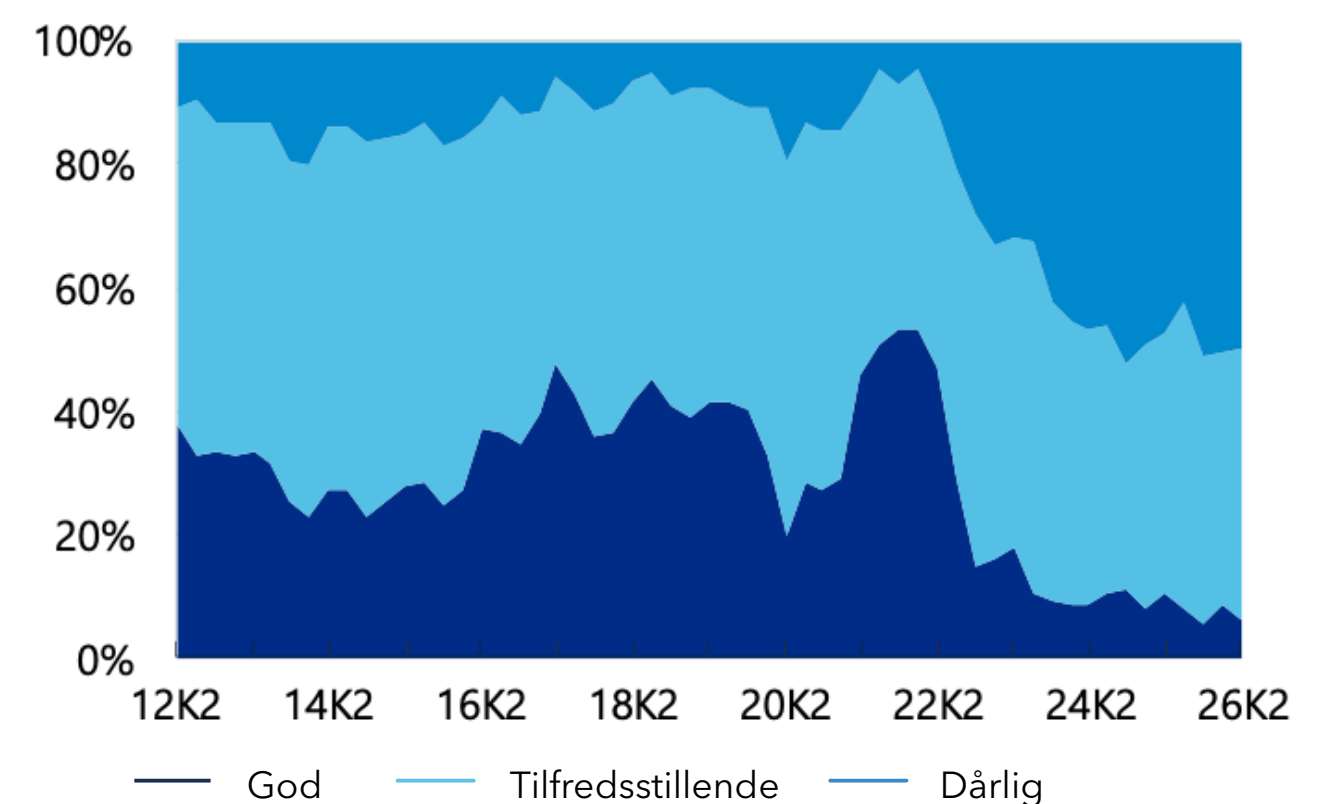
Noe svakere vekst i fastlandsøkonomien

Veksten i BNP Fastlands-Norge økte fra 0,6 til 1,8 prosent fra 2024 til 2025. Vekstoppvinget var særlig drevet av høy innenlandsk etterspørsel, og særlig oppgang i det private forbruket. Også i år ventes forbruket å være den viktigste vekstmotoren i økonomien, drevet av høyere reallønninger. Selv om husholdningene er delvis skjermet for de økte kostnadsimpulsene gjennom strømstøtteordningene og den

Figur 6

Svært svak markeds-situasjon i NHO Byggenæringen

Prosentvis andel av total

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

midlertidige fjerningen av drivstoffavgiftene, vil høyere prisvekst dempe reallønnsveksten. Noe høyere renter trekker også inn kjøpekraft. Samlet sett peker dette i retning av noe svakere forbruksvekst enn tidligere anslått.

Samtidig ventes budsjettpolitikken å støtte opp under aktiviteten i år, blant annet knyttet til økt aktivitet i forsvarssektoren. Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett demper imidlertid ekspansiviteten noe, tatt i betraktning litt lavere oljepengebruk og et oppjustert prisvekstanslag. Budsjettforhandlingene i Stortinget ventes å bli krevende, og det er sannsynlig at det vedtatte budsjettet vil bli noe mer ekspansivt enn regjeringens forslag. Samlet peker dette, i kombinasjon med den svake vurderingen av markedssituasjon og -utsikter, i retning av noe lavere marsjfart i norsk økonomi fremover, se **figur 7**.

Stabilt arbeidsmarked

Utviklingen i arbeidsmarkedet har vært relativt stabil det siste året. Både sysselsettings- og ledighet-sutvikling har vært ganske flat, ifølge Statistisk sentralbyrå. Blant NHO-bedriftene har andelen bedrifter som oppgir at de venter å nedbemanne også vært nokså stabil de siste kvartalene. Andelen bedrifter som rapporterer om tilgang på kvalifisert arbeidskraft som et stort hinder for ekspansjon har også avtatt de siste årene, men var uendret fra første til andre kvartal. Denne andelen ligger nå tett på gjennomsnittet siste 15 år, og indikerer at arbeidsmarkedet er nær et normalnivå. Sysselsettingsutsiktene har imidlertid avtatt og peker mot svakere sysselsettingsvekst fremover.

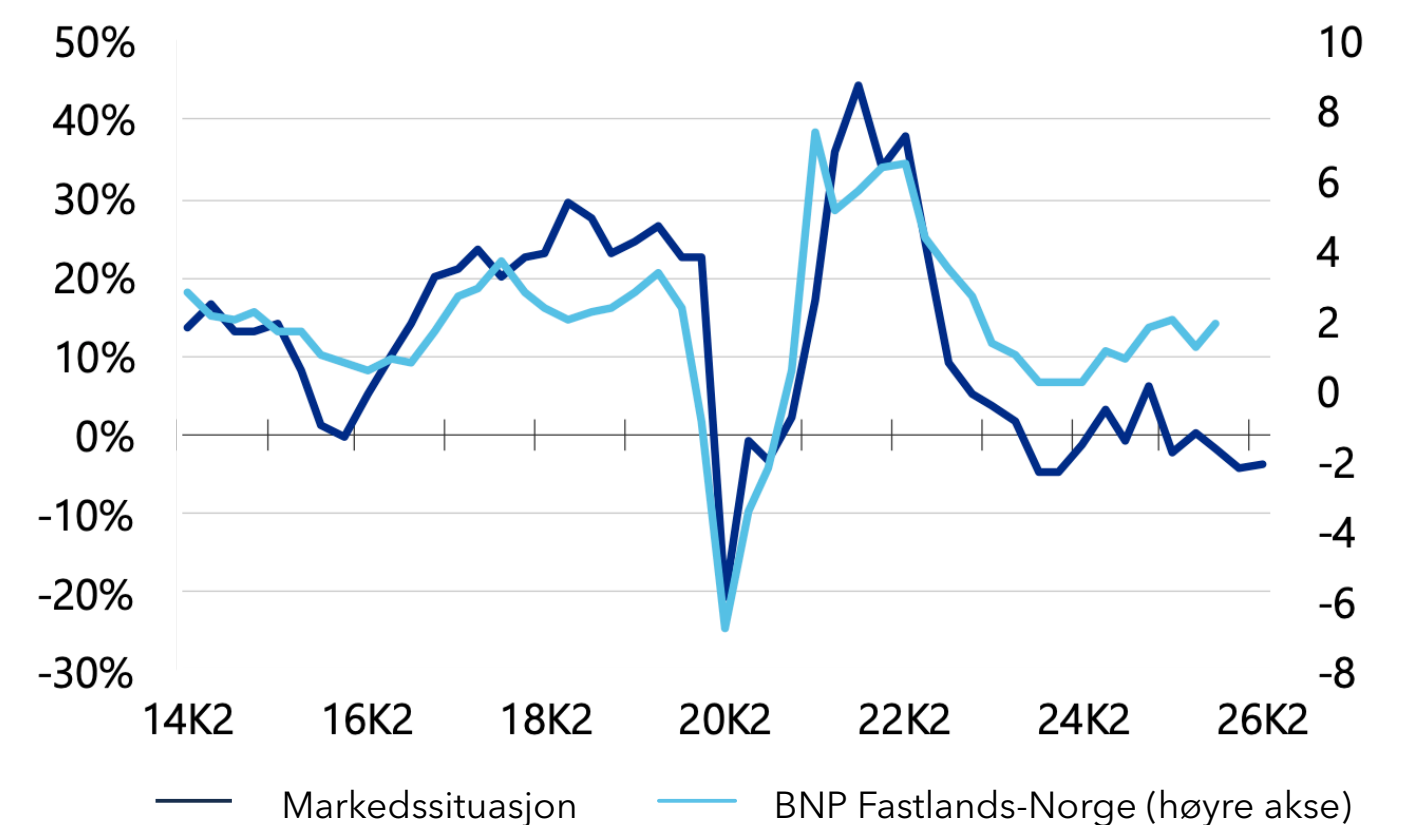
Strekk i laget

De økonomiske utviklingstrekkene - høyere energipriser, økte renter og litt svakere global vekst - slår ulikt ut på tvers av næringer. I 13 av 17 av NHOs landsforeninger har utsiktene svekket seg fra første til andre kvartal, men spredningen er stor.

Figur 7

Svak bedriftstillit i næringslivet peker mot lavere fart i norsk økonomi

Nettobalanse. Prosentvis endring år/år (høyre akse)

Kilde: Næringslivets økonomibarometer / NHO

NHO Byggenæringen og NHO Reiseliv er landsforeningene blant de hardest rammede. Byggenæringen er i en skvis mellom høye renter som demper boliggetterspørselen, og økte energi- og materialkostnader som presser marginene. Nettobalansen i for markedssituasjonen i NHO Byggenæringen er -44, som er svakest blant alle landsforeningene. Reiselivet tynges av en sterkere krone som gjør Norge dyrere for utenlandske turister, svakere innenlandsk kjøpekraft og streiken som var i hotell- og restaurantbransjen.

Motsatt har utsiktene bedret seg i Offshore Norge, som må ses i lys av høye olje- og gasspriser. Det samme energisjokket som øker kostnadene i store deler av det øvrige næringslivet, løfter lønnsomheten i petroleumsvirksomheten. Det illustrerer at norsk økonomi delvis er beskyttet mot høyere energipriser.

Les mer om
statistikk og analyse på [NHO.no](https://nho.no)